

Prekenverkstedet

Den Norske Israelsmisjon

<http://www.israelsmisjonen.no/ressurser/materiell/prekenverksted>

Domssøndag/Kristi kongedag - 25. november 2018

Prekentekest: Matt 25,1-13

Lesetekst I: Job 28,20-28

Lesetekst II: Kol 1,9-14

Om å vente rett på Jesu komme

Den siste søndagen i kirkeåret har nå fått navnet Domssøndag/Kristi kongedag. Prekentekestene i første og tredje rekke tematiserer Jesus som dommer, mens teksten for andre rekke (vår tekst) taler om Jesu komme/gjenkomst og vår beredskap til å ta imot ham når han kommer. Slik sett kan vi si at vi her møter Jesus som kongen mer enn som dommeren. Da blir det naturlig å fremheve dagen som Kristi kongedag. Men fra bekjennelsen vet vi at Jesus «skal komme igjen for å dømme levende og døde», så domsmotivet er ikke borte i denne sammenhengen heller, selv om det i teksten for dagen er noe bortgjemt. Det kommer vi tilbake til.

Menneskesønnens komme

Teksten er en del av en større tale om gjenkomsten og den kommende dom som Jesus holdt i Jerusalem noen dager før han ble korsfestet. Vi finner den i kapitlene 24 og 25 hos Matteus. Den begynner med varselet om tempelets ødeleggelse og trengselstidene som skal komme over Jesu disipler. Fra Matt 24,23 går Jesus over til å tale direkte om sin gjenkomst og tegnene som skal vise seg før og i forbindelse med «Menneskesønnens komme». Siste del av Matt 24 er en advarsel og påminnelse om å være våken og klar til å ta imot Jesus når han kommer. Han kommer uventet, og det er slett ikke alle som er klare når han kommer. Jesu komme blir til frelse for noen, mens det for andre blir til dom og utestengelse.

Brudepikene og bryllupsfesten

Matt 25 starter med en lignelse om himmelriket. Hvordan er himmelriket, og hvem hører til i det? Jesus sammenligner flere ganger himmelriket med en bryllupsfest, kanskje aller tydeligst i lignelsen om kongesønnens bryllup, som er gjengitt i Matt 22,1-14. Den teksten er en viktig bakgrunnstekst for vår lignelse. Himmelriket er et godt sted, fylt av glede. Det er attraktivt å få være med på den store bryllupsfesten i himmelriket. Men det er ikke alle som har planer om å være med dit som ender opp der til slutt. Det forklarer Jesus oss i lignelsen om de ti brudepikene. Settingen er bryllupsskikkene i Jødeland på Jesu tid. Jeg siterer fra studiebibelen «Bibelen ressurs»: *Vielser blant jødene på Bibelens tid fulgte detaljerte regler. Først skaffet paret seg en kontrakt som var basis for ekteskapet (se Matt 2,14). Et års tid senere bega brudgommen seg til brudens hjem, hvor hun ble overlatt til ham. Dette ble fulgt av en nattlig prosesjon til brudgommens hjem (Matt 25,1-13), hvor et bryllupsmåltid ventet (se Joh 2,1-11). Dette selskapet kunne vare opp til en uke, avhengig av hva brudgommens familie hadde ressurser til (s. 1470).*

Vi ser da for oss en brud (som ikke er nevnt i teksten) som venter på at brudgommen, som hun har skrevet kontrakt med, skal komme for å hente henne i hennes hjem og ta henne med til en bryllupsfest hjemme hos hans familie.

Hun gleder seg og har invitert med seg 10 brudepiker som venter sammen med henne. Fem av

disse er kloke og fem uforstandige, noe som viser seg ved at de fem kloke er forberedt til å ta imot brudgommen når som helst, mens de uforstandige ikke har gjort de nødvendige forberedelsene til dette. Som tidligere i talen om Menneskesønnens komme er det et poeng at brudgommen kommer plutselig og uventet, derfor er det nødvendig å alltid være klar til å møte ham. Ifølge skikken kan han komme om natten. Det er nødvendig å ha med seg lysende lamper/fakler når man skal følge ham på nattlige veier til bryllupslokalet.

Det dro ut før brudgommen kom, noe som sikkert kunne forventes. Brudepikene ble trøtte og sovnet, alle sammen. Det kunne man også forvente. Ingen kan sitte oppe natt etter natt uten søvn. Saken var imidlertid at noen hadde forberedt seg på at han kunne komme mens de sov. Derfor hadde de gjort klar lampene på forhånd, mens resten hadde unnlatt å gjøre det. Da brudgommens komme ble meldt og brudepikene vekket, ble det febrilsk aktivitet. De fem kloke gjorde lampene i stand med oljen som skulle til, mens de fem uforstandige fikk panikk: «Lampene våre slukner. Gi oss litt av oljen deres!» Da det ikke var nok til alle, var dette alternativet utelukket, og de uforstandige måtte dra til kjøpmannen for å kjøpe olje. «Mens de var borte for å kjøpe, kom brudgommen, og de som var forberedt, gikk sammen med ham inn til bryllupet, og døren ble stengt» (v. 10).

Fest og dom

De fem brudepikene som var forberedt da brudgommen kom, fikk gå med ham inn til bryllupsfesten. De fem andre kom også til slutt til festlokalet, men der møtte de en lukket dør og brudgommens ord: «Jeg kjenner dere ikke» (v. 12). I stedet for fest fikk de dom og ble stående utenfor fellesskapet. Slik kan vi si at dommen ligger latent også i denne teksten. Grunnlaget for dommen var flere ting: De var ikke forberedt og våkne da brudgommen kom. Deres oppmerksomhet var egentlig ikke rettet mot ham. De fulgte ham ikke da han kom og sa «følg meg». Derfor kjente han dem ikke. De manglet adgangsbeviset til festen.

Mange har spekulert på hva oljen symboliserer i denne lignelsen. Det er tydelig at brudgommen er Jesus, og at bryllupsfesten skildrer frelsen i himmelriket, der Jesus er konge. Det er vi mennesker som er invitert til festen, og noen får bli med på den, mens andre må stå utenfor. Det er enten-eller, og den enkelte må svare for seg selv. Til syvende og sist er det vårt forhold til Jesus som avgjør hvor vi havner når han kommer igjen som konge og holder dom. Oljen er det som vender oss mot Jesus, gjør oss lydhøre for hans røst og forberedt på å ta imot ham når han kommer. Med tanke på form var det mye som var likt blant de ti brudepikene, men det var en forskjell i innhold. De fem kloke var vendt mot brudgommen på en helt annerledes måte enn de fem uforstandige.

Mens vi venter

Jesu gjenkomst ligger i framtida for oss. Det er den siste store begivenheten i denne verdens historie. Kanskje vi får oppleve den? Ingen kjenner dagen eller timen, bare Faderen (Matt 24,36). Menneskesønnen kommer uventet, og vi formaner til å være forberedt (Matt 24,44 og 25,13). Hvordan er forventningen om/til Jesu gjenkomst iblant oss? Paulus skriver i første tessalonikerbrev om hvordan tessalonikerne tok imot Ordet som han og andre forkynte: «Slik ble dere et forbilde for alle de troende i Makedonia og Akaia. For fra dere har Herrens ord fått lyde vidt utover. Ikke bare i Makedonia og Akaia, men alle steder har de hørt om deres tro på Gud, så vi ikke behøver å si noe. De forteller selv hvordan vi ble mottatt hos dere, og hvordan dere vendte om til Gud fra avgudene for å tjene den levende og sanne Gud og vente på hans Sønn fra himmelen, han som Gud reiste opp fra de døde, Jesus som redder oss fra vreden som kommer.» (1 Tess 1,7-10). Vi ser at det her nærmest er en definisjon på en kristen at han er en som tjener den levende og sanne Gud og venter på hans Sønn fra himmelen. Det er ikke bare adventistene som lever i håpet om Jesu komme. Alle sanne kristne gjør det. Og denne forventningen gjør oss ikke himmelvendte eller Kristusvendte på en passiviserende måte. Tvert imot! Jo sterkere forventningen om Jesu gjenkomst lever i oss, jo sannere kan vi leve vårt liv som kristne mennesker i denne verden.

Bård Hauge

Pensjonist. Tidligere NLM-misjonær, NLA-ansatt og rektor ved Danielsen Videregående Skole.

baardh@online.no